Підсумовуючи викладене, зазначу, що наука кримінального процесу і криміналістики повинна своєчасно реагувати на потреби слідчої та судової практики, постійно вдосконалювати засоби й методики задля забезпечення вирішення завдань кримінального процесу. Крім того, професійна підготовка та підвищення кваліфікації працівників органів правопорядку, в тому числі слідчих, детективів та оперативних працівників, сьогодні не можливі без урахування сучасних досягнень як кримінального процесу, так і криміналістики. Таким чином, не викликає сумніву, що наукове обговорення порушених проблем сприятиме напрацюванню нових наукових концепцій, а також слугуватиме теоретичним підґрунтям для подальшого розвитку кримінального процесу та криміналістики.

Одержано 19.10.2019

УДК 343.1(477)

Сергій Євгенович АБЛАМСЬКИЙ,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального процесу
та організації досудового слідства факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
https://orcid.org/0000-0003-4716-3985

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Сучасний стан нормативно-правового забезпечення взаємодії органів досудового розслідування Національної поліції України з іншими органами та підрозділами вимагає свого узгодження й вдосконалення. Свідченням цього є наявна суперечливість і недосконалість нормативно-правових актів, які прийняті після введення в дію чинного КПК України 2012 року та Закону України «Про Національну поліцію». Необхідність й доцільність прийняття відповідних відомчих нормативних документів, які безпосередньо стосуються унормування різних питань організації взаємодії органів досудового розслідування Національної поліції, зумовлена тим, що ані в КПК України, ані в згаданому законі не приділено окремої уваги даному аспекту. При цьому організація взаємодії розслідуванні кримінальних правопорушень являє собою досить

© Абламський С. Є., 2019

складну і комплексну форму, яка передбачає реалізацію цілої низки послідовних і взаємопов'язаних процесуальних дій та оперативно–розшукових заходів, спрямованих на максимальне досягнення завдань кримінального провадження. Водночас на процес такої діяльності негативно впливають не завжди обґрунтовані зміни і доповнення, що вносяться до чинного законодавства. Наприклад, із прийняттям наказу МВС України № 575 «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні» скасовано наказ МВС України від 20.10.2014 р. № 1107 «Про затвердження Інструкції про порядок створення та організації діяльності слідчих груп і слідчо-оперативних груп». Останній як раз і регулював питання щодо порядку створення та організації діяльності слідчих груп і слідчо-оперативних груп, а також здійснення належного контролю за їх робото. Що ж стосувалося організації взаємодії, то це питання раніше було врегульованого в наказі МВС від 14.09.2012 р. № 700. Тож, вводячи в дію наказ МВС № 575 слід було скасувати наказ МВС № 700, а не № 1107. При цьому наказ МВС України № 700 був скасований лише 29.09.2017 р. на підставі наказу МВС України № 734, тобто питання щодо організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами ті підрозділами Національної поліції в запобіганні кримінальних правопорушень, їх виявленні та розслідуванні більше двох місяців паралельно регламентувалося одночасно двома наказами МВС України.

Наразі питання щодо створення СОГ для проведення досудового розслідування врегульовані наказом МВС України від 07.07.2017 № 575, а окремі аспекти стосовно порядку організації дій працівників слідчо-оперативної групи щодо реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні або події унормовані в наказі МВС України від 16.02.2018 № 111 (розділ X). Тим часом на законодавчому рівні залишилися не врегульовані низка питань, зокрема, щодо складу СГ і СОГ; яким чином залучаються працівники до цих груп; який має бути стаж роботи таких працівників; яким чином має здійснюватися підбір кандидатур тощо.

Крім того, із введенням у практичну діяльність інституту кримінальних проступків відкритим залишається питання щодо правового забезпечення взаємодії між органами досудового розслідування, дізнавачем і співробітниками інших підрозділів органів Національної поліції, уповноважених законом здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків. Наразі цей напрям діяльності правоохоронних органів потребує свого нагального

детального опрацювання з подальшим розробленням відповідних нормативно-правових актів.

У підсумку можна констатувати, що нажаль, відсутність належної взаємодії між правоохоронними органами призводить до того, що переважна більшість тяжких і особливого тяжких злочинів, виявляється не на стадії готування, а після їх вчинення, що наносить істотної матеріальної шкоди особі, суспільству та державі. Тож, в сучасних умовах зміцнення законності та правопорядку в державі, підвищення ефективності протидії злочинності питання щодо правового забезпечення належної взаємодії органів досудового розслідування Національної поліції при розслідуванні кримінальних правопорушень залишаються пріоритетними для Уряду нашої країни.

Одержано 12.10.2019

УДК 343.12

Раїса Михайлівна БАЛАЦ,
ад'юнкт Харківського національного університету внутрішніх справ;
https://orcid.org/0000-0002-5871-8344

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ОСОБИ НЕПОВНОЛІТНЬОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Побудова демократичної, правової держави, відповідно до вимог положення ст. 1 Конституції України [1], сьогодні проходить нелегкий шлях та наштовхується на певні проблеми, що потребують своєчасного вирішення, до яких також відносяться проблеми здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень вчинених неповнолітніми. Стан злочинності неповнолітніх багато в чому залежить від якості протидії їй усіх суб'єктів профілактики кримінальних правопорушень. Запобігання злочинам неповнолітніх – одна з центральних проблем протидії злочинності загалом. Ріст злочинності неповнолітніх відбиває певною мірою ситуацію в суспільстві не тільки сьогодні, а й на майбутнє. В процесі змін соціального та економічного розвитку держави вчинення злочинів неповнолітніми набирає обертів у різних сферах суспільного життя. Широке розповсюдження отримали різні види протиправної поведінки серед неповнолітніх, зокрема при вчиненні крадіжок, пограбувань, угонів автомототранспорту та ін. Стан і

© Балац Р. М., 2019